

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(Číslo: 5911/07-3.4/gn)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Koľajové a dopravné stavby, spol. s r. o.

2. Identifikačné číslo

31 721 401

3. Sídlo

Krivá 23, 040 01 Košice

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Ložisko Šiatorská Bukovinka – Ťažba andezitu

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je činnosť, ktorá nadväzuje na prebiehajúcu ťažbu andezitu v DP Šiatorská Bukovinka na rovnomennom ložisku Šiatorská Bukovinka západ z dôvodu vyťaženia dostupných zásob v sprístupnených častiach lomu s predpokladom pokračovania ďalšieho postupu v racionálnom dobývaní, úprave a zušľachťovania nerastnej suroviny v medziach platnej legislatívy na rozšírenej ploche ťažby o 10,56 ha. Priestorovo je ťažba limitovaná blokovým rozsahom vyťažiteľných zásob nerastu, dostupnosťou a technologickými nárokmi ako i podmienkami danými pri dočasnom vyňatí lesného pôdneho fondu pre tento účel. Lom je v súčasnosti v prevádzke a poskytuje zamestnanie 6 zamestnancom.

3. Užívateľ

Koľajové a dopravné stavby, spol. s r. o., Krivá 23, 040 01 Košice

4. Umiestnenie

Dobývací priestor (ďalej len „DP“) Šiatorská Bukovinka sa nachádza v Banskobystrickom kraji, okres Lučenec, katastrálne územie obce Šiatorská Bukovinka. DP je vytýčený v oblasti horskej kóty Šiator a príľahlých hrebeňových častí a úbočí v smere východ-západ na ploche 87,59 ha. V DP sa nachádzajú dve izolované ložiská stavebného kameňa Šiatorská Bukovinka východ a Šiatorská Bukovinka západ pričom otvorené je len výhradné ložisko Šiatorská Bukovinka západ v k.ú. rovnomennej obce na parcele č. 2005/2/1 nachádzajúcej sa cca 1500 m od hranici obce. Lom v súčasnosti pozostáva zo 4 ťažobných etáží vo výške od 330 do 375 m.n.m., technologických ciest a objektov. Druhé ložisko nie je otvorené a ani sprístupnené.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Termín pokračovania v dobývaní ložiska sa odvíja od schválenia ďalšieho postupu ťažby a rozšírenia ťažobného priestoru Obvodným banským úradom Banská Bystrica (ďalej len

„OBÚBB“), pre ktoré bol spracovaný doplnok k schválenému povoleniu ťažby banskou činnosťou (ďalej len „POPD“) Zmenou POPD č. 1, kde sa predpokladá ťažba na novej ploche od roku 2008 do roku 2019.

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Genéza banskej administratívy

DP je vytýčený uhlovými bodmi zanesenými v geometrickom pláne katastra a bol určený rozhodnutím Ministerstva stavebníctví Praha pod č. 0502/69 zo dňa 15.10.1969 pre investorskú organizáciu Československé kamenolomy – GR Praha v správe a s právom ťažby pre Slovenský priemysel kameňa n.p. Levice. V roku 1990 došlo prevodu správy výhradného ložiska na Priemysel kameňa Levice. Súčasťou správy nedošlo k zmene vlastníkov pozemkov v DP, ktoré po reštitúciách boli vrátené individuálnym vlastníkom prevážne združených v Pozemkovom spoločenstve lesných pozemkov Bukovinka. Koncom roku 1990 bola ťažba v lome ukončená, resp prerušená bez uvedenia dôvodu. Ťažba sa obnovila až v roku 2005 keď bolo ložisko prevedené do užívania súčasného navrhovateľa bez vlastníckeho vzťahu k pozemkom. Vzťahy medzi užívateľom banského práva a ťažby suroviny založeného na rozhodnutí OBÚBB č. 1223/511/Ba-Go/2005 z 30. 08. 2005 a vlastníckymi pozemkami sú postavené na nájomnej zmluve medzi navrhovateľom a pozemkovým spoločenstvom.

Základné údaje o navrhovanej činnosti

Predmetom ťažby je nevyhradený nerast – stavebný kameň petrografickej charakteristiky granát-biotit-pyroxén-amfibolický andezit a hypersten-amfibolitický andezit s granátom tmavosivej až zelenosivej farby. Technologické fyzikálno-mechanické vlastnosti nerastu zodpovedajú normatívnemu využitiu na výrobu výrobkov pre náročnejšie použitie, najmä ako kvalitné kamenivo pre koľajové lôžka a jednak na vlastnú úpravu napr. pre chodníkové obrubníky a pod. Zásoby nerastu boli stanovené rozhodnutím MŽP SR č. 17/1997-min. z 10. 01. 1997, kde sú vypočítané a určené celkové bilančné zásoby na ložiskách DP na 35 099 tis.m³. Z toho pre otvorené západné ložisko, ktoré je predmetom prebiehajúcej ťažby a posudzovania, sú zásoby zhodnotené na 8 161 tis. m³ (cca 21,22 mil. t.). Okrem andezitu sa na ložisku vyskytujú aj lavice a bloky glaukonitických pieskovcov. Andezit sa vyznačuje stĺpovitou a doskovitou až blokovitou odlučnosťou, čo umožňuje pomerne jednoduchý spôsob jeho ťažby. Objem ťažby sa predpokladá okolo 350 000 t/rok suroviny.

Prípravné práce

Posudzovaný zámer je činnosť, ktorá nadväzuje na prebiehajúcu ťažbu andezitu. Pre rozšírenie ťažby boli rozhodnutím Obvodného lesného úradu v Lučenci č. 2007/00043 z 23. 03. 2007 dočasne vyňaté pozemky lesného pôdneho fondu z funkcií lesa Sú to zalesnené pozemky rôznej kategórie a kvality lesných spoločenstiev, na ktorých sa nachádzajú lesné spoločenstvá bučín s vysokým podielom dosadených borín. Po schválení POPD dôjde na tejto ploche o výmere 1.7 ha k odstráneniu skrývky, ktorú predstavuje kamenitá zemina – kambizem do hrúbky 20 cm. Skrývkovou hmotou sa plánuje vyplniť erózna ryha pri vstupe do lomu mimo ťažobného priestoru a pozemok upraviť pre ďalšie použitie (manipulačný priestor, nakladacia rampa surovín a komodít). Svahy predpokladanej ťažby sú veľmi strmé, ťažba odkrytej suroviny bude prebiehať clonovým odstrelom z povrchu otvoreného priestoru čím sa vytvorí nový ťažobný rez s ktorým sa bude postupovať po líniu bloku zásob nerastnej suroviny. Ponechá sa prirodzená morfológická kulisa horského hrebeňa, ktorá bude oddeľovať vlastný činný lom od ostatných častí zalesneného masívu a od inak využívaných častí krajiny.

Dobývacie metódy

Metódou dobývania suroviny je aplikácia vrtno-trhacích prác. Trhacie práce majú charakter malých odstrelov alebo veľký clonových odstrelov podľa schváleného technologického postupu trhacích prác. Trhacie práce veľkého rozsahu – clonové odstrelky sa vykonávajú na základe osobitného povolenia a pre získanie dostatočnej zásoby základnej suroviny, tieto odstrelky sa vykonávajú nepravidelne v priemere 2-4 krát do mesiaca.

Pomocou trhacích prác malého rozsahu a búracím mechanickým kladivom sa vykonáva sekundárne rozpojovanie veľkých kamenných blokov. Úprava získanej suroviny spočíva v jej drvení na jednotlivé frakcie a triedenia využitím rezonančných a vibračných triedičov. V závislosti od požiadaviek trhu bude v ďalšom procese dochádzať k ďalšiemu roztriedeniu jednotlivých frakcií na mobilných triedičoch. Na transport vo vnútri areálu sa využívajú nákladné autá a kolesový nakladač. Celý ťažobný a upravárenský režim je limitovaný značne obmedzeným priestorom vnútorného areálu lomu, mimo neho sa nenachádzajú žiadne iné prevádzky. Časť lomu sa už neťaží a je ponechaný na priestor manipulácie a skládkovania. Z lomu sa upravený materiál stavebného kameniva rozváža nákladnými autami nákupcov.

Úprava a zušľachťovanie

V posudzovanom zámere sa nebude meniť spôsob úpravy od prebiehajúcich technologických postupov. Rozpojená surovina sa na pracovných plošinách nakladá na dopravné zariadenia a dopravuje na primárne drvenie a následné umiestňuje na skládky vo vnútri lomu podľa jednotlivých frakcií a komodít. Úprava suroviny sa vykonáva na mobilnej upravárenskej linke umiestnenej priamo na pracovnej plošine v lome. Samotný proces zušľachťovania pozostáva z procesu drvenia čeľuštovým drvičom a triedením na požadované frakcie triedičmi. Zbytkový materiál sa využíva ako lomový a stavebný kameň. Konečný produkt - rôzne frakcie kameniva, sa plánuje v budúcnosti dopravovať nákladnými autami aj na skládku materiálu v predpolí lomu, pre ktorú sa upravuje povrch vyčlenenej erodovanej parcely mimo lomu v blízkosti prístupovej cesty do lomu a hlavnej cesty I/71. Navrhovateľ v rámci zámeru predpokladá parcelu upraviť na nakladaciu rampu materiálov pre ľahšiu manipuláciu pri jeho nakladaní a odbere záujemcami.

Banská doprava suroviny

Doprava suroviny v rámci lomu sa vykonáva jestvujúcou vnútornou dopravnou infraštruktúrou a dopravnými zariadeniami - nákladnými autami a dopravnými pásmi. Mimo lom sa surovina rozváža prostriedkami zákazníkov výlučne nákladnými autami pričom 90% predanej suroviny sa odváža do Maďarskej republiky.

Spotreba vody a zdroje vody

Prevádzka ťažby a úpravy suroviny nemá osobitné nároky na spotrebu technologickej vody a preto sa neplánuje vybudovať osobitný rozvod vody. Technologická voda sa využíva najmä pri znižovaní prašnosti pri drvení suroviny a jej preprave v čase sucha a veľkého rozptylu prachu a polievaním prašných miest. Jej zásoby sú držané v mobilných cisternách. Technologické zariadenia drvičov sú prispôbené rozprašovaním vody na zvlhčovanie suroviny za účelom znižovania prašnosti. Pitná voda sa zabezpečuje len distribúciou balenej vody.

Ostatné energetické zdroje

Technologická a dopravná časť ťažby a úpravy spotrebovávajú elektrickú energiu. Areál je napojený na trafostanicou 22 kV a vnútroareálová sieť a rozvody z nej sú vedené káblom po stĺpoch v rámci areálu. Ostatné stroje pracujú na báze ropných palív. Pohonné látky a mazivá sa uskladňujú v osobitnom sklade v súlade s príslušnými technickými normami.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), kapitola 1 Ťažobný priemysel, položka č. 11. Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, časť A, od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy podlieha povinnému hodnoteniu.

Zámer bol vypracovaný v júni 2007 spoločnosťou PIDEKO CGF s.r.o., Szakkayho 1, 040 01 Košice autormi Ing. J. Marcinková, Ing. A. Kiernoszová, Ing. K. Sláviková, RNDr. E. Sitášová, PhD. a RNDr. M. Fulín, CSc. Správnosť vstupných údajov dokumentácie bola potvrdená oprávneným zástupcom navrhovateľa. Navrhovateľ, zastúpený spoločnosťou PIDEKO CGF s.r.o., Szakkayho 1, 040 01 Košice, predložil zámer príslušnému orgánu,

Ministerstvu životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“), podľa § 22 ods. 1 zákona dňa 25. 6. 2007.

Na základe písomnej žiadosti zástupcu navrhovateľa zo dňa 10. 04. 2007, MŽP SR, po zvážení argumentov uvedených v žiadosti, podľa § 22 ods. 7 zákona upustilo od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti listom č. 5911/07-3.4/gn z 20. 04. 2007. Navrhovateľ svoju žiadosť odôvodil okrem iného tým, že ide o existujúcu prevádzku lomu s priestorovým vymedzením surovinových zásob stavebného kameňa. Zámer vypracovaný podľa § 22 a prílohy č.9 zákona obsahoval jeden variant činnosti, ako aj nulový variant, t.j. variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. MŽP SR vo svojom liste zároveň upozornilo, že pokiaľ z pripomienok predložených k uvedenému zámeru vyplynie potreba ďalšieho reálneho variantu činnosti, bude táto skutočnosť zohľadnená pri stanovení rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu.

Dňa 09. 08. 2007 sa na MŽP SR konalo prerokovanie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti.

Ani v jednom zo stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy, rezortných orgánov a povoľujúceho orgánu nebol uvedený nesúhlas s navrhovanou činnosťou. Verejnosť sa v stanovenom termíne k navrhovanej činnosti nevyjadřila.

Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici vo svojom stanovisku konštatuje, že navrhovateľ, Kolajové a dopravné stavby, spol. s r. o., Krivá 23, 040 01 Košice, rieši v osobitnom projekte dopravné napojenie areálu ťažby na cestu I/71, pre ktoré bude vydané stavebné povolenie tamojším krajským, úradom pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie. Zároveň upozorňuje na plánovanú modernizáciu cesty I/71, pri ktorej môže dôjsť k čiastočnej zmene technického riešenia dopravného napojenia. Najviac pripomienok k navrhovanej činnosti predložili vo svojich stanoviskách Obvodný úrad životného prostredia v Lučenci, Krajský úrad životného prostredia v Banskej Bystrici a odbor ochrany prírody MŽP SR, ktorý k svojmu stanovisku priložil aj stanovisko Štátnej ochrany prírody a krajiny SR. V uvedených stanoviskách boli zosumarizované pripomienky týkajúce sa najmä:

- spracovať mapové podklady s vyznačením súčasného stavu (dotknuté územie, biotopy európskeho a národného významu, územia NATURA 2000, chránené územia národného významu, prvky ÚSES), vplyvov a navrhovaných opatrení;
- špecifikovať trvalé a dočasné zábery jednotlivých plôch (biotopov);
- špecifikovať plánované výruby drevín podľa jednotlivých variantov;
- definovať návrh kompenzačných opatrení za zásah do biotopov chránených druhov, biotopov európskeho a národného významu;
- uviesť podrobnejšie plán rekultivácie územia;
- vykonať hodnotenie priaznivého stavu biotopov v súčasnom stave a predpoklad stavu po výstavbe, vykonať podrobné mapovanie bioty a najmä chránených druhov, ktoré budú poškodené výstavbou. Výsledok mapovania bude podkladom pre určenie spoločenskej hodnoty dotknutých biotopov a chránených druhov, t.j. aj pre určenie kompenzačných opatrení, ktoré budú následne určené. Uvedené hodnotenie realizovať s dôrazom na primárne plochy (priamo zámerom definovaný negatívny zásah) zaradené v navrhovaných územiach sústavy NATURA 2000;
- osobitne zhodnotiť posúdenie vplyvu požadovaných činností, jednak v procese prevádzky lomu, tak aj počas jeho rekultivácie na jednotlivé vtáčie druhy, pre ktoré je CHVÚ Cerová vrchovina - Porimavie vyhlasované;

- osobitne zhodnotiť vplyv navrhovanej činnosti, vrátane dopravy suroviny na príslušnú NPR Šomoška a jej návštevníkov;
- osobitne vyhodnotiť, resp. zdokumentovať postup ťažby smerom k hrebeňu a prípadné prekročenie horizontu s otvorením pohľadu do doliny z hľadiska vplyvu na scenériu a krajinu;

Zástupca odboru ochrany prírody MŽP v telefonickom rozhovore deklaroval názor odboru, že bude postačujúce uvedené pripomienky osobitne písomne spracovať a prekonzultovať s orgánom ochrany prírody.

K uvedeným pripomienkam sa vyjadrili zástupcovia navrhovateľa a spracovateľa zámeru. Oznamovali prítomným, že postup ťažby bude etapizovaný a iniciatívne navrhli aby bol proces posudzovania vplyvov vykonaný pre neskoršiu etapu ťažby, s čím všetci prítomní vyjadrili súhlas. Zároveň oznámili, že postup ťažby bol prekonzultovaný aj s Hlavným banským úradom. Ďalej zdôraznili skutočnosť a zároveň upozornili na nepresnosť v stanovisku Obvodného úradu životného prostredia v Lučenci, že nejde o rozšírenie dobývacieho priestoru, dobývací priestor je určený a ťažba bude vykonávaná na jeho výrazne menšej zlomkovej časti. Ďalej bola prediskutovaná problematika vplyvu navrhovanej činnosti na biotopy európskeho a národného významu, územia NATURA 2000, chránené územia národného významu a prvky ÚSES, kde spracovatelia zámeru uviedli rozdielnosť informácií o uvedených biotopoch a prvkoch ÚSES v porovnaní dostupných podkladov a reálneho terénneho prieskumu.

Na základe uvedeného, po zvážení možných environmentálnych rizík navrhovanej činnosti, rozsahu spracovania zámeru a prediskutovaní pripomienok vyplývajúcich zo stanovísk k zámeru, MŽP SR podľa §32 zákona v spolupráci s rezortnými orgánmi (Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo pôdohospodárstva SR a odbor ochrany prírody MŽP SR) a povoľujúcim orgánom (Obvodný banský úrad v *Banskej Bystrici), určilo, že správu o hodnotení činnosti nie je potrebné vypracúvať.

Na ďalší postup hodnotenia sa primerane použili ustanovenia §§33 až 39 zákona. V ďalších krokoch posudzovania zámer plnil funkciu správy o hodnotení s tým, že navrhovateľ mal predložiť najneskôr do termínu verejného prerokovania zámeru písomné vyjadrenie k všetkým pripomienkam v doručených stanoviskách a ktoré bude prekonzultované s tými orgánmi, ktoré uviedli vo svojich stanoviskách konkrétne pripomienky.

MŽP SR o tejto skutočnosti informovalo listom č. 5911/07-3.4/gn zo dňa 13. 08. 2007 všetkých, ktorí sa v procese posudzovania k zámeru vyjadrili a súčasne bola dotknutá obec požiadaná, aby podľa § 34 ods. 1 zákona v primeranom čase informovala verejnosť a zároveň verejnosti oznámila, kedy a kde je možné do zámeru nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy, alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

Písomné vyjadrenie navrhovateľa bolo doručené na MŽP SR dňa 05. 10. 2007.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

MŽP SR v rámci procesu posudzovania rozoslalo správu o hodnotení na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona týmto subjektom: *rezortným orgánom* (Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo pôdohospodárstva SR); *povoľujúcemu orgánu* (Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici); *dotknutej obci* (obec Šiatorská Bukovinka) *dotknutým orgánom* (Krajský úrad životného prostredia v Banskej Bystrici; Obvodný úrad životného prostredia v Lučenci; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci; Obvodný lesný úrad v Lučenci; Obvodný pozemkový úrad v Lučenci; Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici; Obvodný úrad v Lučenci, odbor krízového riadenia; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Lučenci a Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja).

Zámer bol zároveň zverejnený na internetovej stránke MŽP SR dňa 03. 07. 2007.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo v Kultúrnom dome obce Šiatorská Bukovinka 26. 09. 2007. Verejné prerokovanie otvoril a viedol starosta obce Juraj Badinka, rokovania sa zúčastnilo 11 obyvateľov obce, zástupcovia navrhovateľa a spracovateľa zámeru. V úvode sa podala informácia o doterajšom priebehu posudzovania a zástupcovia navrhovateľa a spracovateľa zámeru oboznámili verejnosť so zámerom najmä z hľadiska problematiky jej vplyvu na životné prostredie. Zástupca navrhovateľa zároveň informoval prítomných o stanoviskách dotknutých orgánov k predloženému zámeru.

V rámci obecnej diskusie sa otvorila otázka vplyvov seizmických otrasov z veľkých trhacích prác, ktoré podľa niektorých obyvateľov obce spôsobuje stratu vody v studniach obyvateľov obce. Na túto pripomienku reagoval ložiskový geológ navrhovateľa a príčiny javu vysvetlil. Boli vznesené aj isté obavy nad zmenou vzhľadu po otvorení nových častí lomu. Starosta obce na druhej strane vyzdvihol spoluprácu a pomoc prevádzkovateľa lomu pri rôznych technických prácach ako i pri povodni. Zástupca navrhovateľa na záver opätovne poskytol možnosti ďalšej spolupráce pri riešení problémov týkajúcich sa obyvateľov obce. Z verejného prerokovania zámeru bol spracovaný zápis a tento bol zaslaný na MŽP SR 05. 10. 2007.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky, predložené k správe o hodnotení

V zákonom stanovenom termíne boli na MŽP SR predložené nasledovné písomné stanoviská:

Ministerstvo hospodárstva SR, odbor energetickej politiky, (list č. 1633/2007-3410 zo 17. 07. 2007):

konštatuje, že ťažba a technológia úpravy andezitu je situovaná do dobývacieho priestoru Šiatorská Bukovinka. Z hľadiska realizácie surovinovej politiky k predloženému zámeru nemá námietky a súhlasí sa s návrhom činnosti podľa predloženého variantu realizácie činnosti.

Ministerstvo životného prostredia SR, odbor ochrany prírody, (list č. 27560/2007 z 31. 07. 2007):

v stanovisku, ktoré vychádza z podkladov ŠOP SR, sa požaduje doplniť dokumentáciu zámeru o niektoré podklady najmä mapového charakteru na lepšie vymedzenie posudzovaného územia a zhodnotenie možných vplyvov na predmet ochrany prírody. Tým sú najmä prvky sústavy NATURA 2000 návrh CHVÚ Cerová vrchovina – Porimavie a návrh SKUEV0357 Cerová vrchovina – lesné biotopy. Požadujú špecifikovať trvalé a dočasné zábery jednotlivých plôch biotopov a plánované výrubu drevín podľa jednotlivých variantov. Požadujú definovať (resp. doplniť) návrh o kompenzačné opatrenia za zásah do biotopov chránených druhov a biotopov národného a európskeho významu. Pred začatím výstavby je potrebné vykonať hodnotenie priaznivého stavu biotopov v súčasnom stave a predpoklad stavu po výstavbe, vykonať podrobné mapovanie bioty a najmä chránených druhov, ktoré budú poškodené výstavbou. Výsledok mapovania bude podkladom pre určenie spoločenskej hodnoty dotknutých biotopov a chránených druhov t.j. aj pre určenie kompenzačných opatrení, ktoré budú následne určené. Uvedené hodnotenie realizovať z dôrazom na primárne plochy (priamo zámerom definovaný negatívny zásah) zaradené v navrhovaných územiach sústavy NATURA 2000. Požaduje sa osobitné zhodnotenie vplyvu činností jednak v procese prevádzky lomu, tak aj počas jeho rekultivácie, na jednotlivé vtáčie druhy, pre ktoré je CHVÚ Cerová vrchovina – Porimavie vyhlasované. Požadované doplnenie a nové stanovovania prispejú ku komplexnému posúdeniu vplyvu výstavby a prevádzky na biotu, chránené územia a na jeho základe k následnému návrhu opatrení na zmiernenie vplyvu, resp. kompenzačných opatrení.

Štátna ochrana prírody SR – ústredie v Banskej Bystrici, (list č. ŠOP SR/2279/07 z 24. 07. 2007):

stanovisko ŠOP SR – Centra vychádza zo stanoviska Správy CHKO Cerová vrchovina a bolo vypracované pre odbor ochrany prírody MŽP SR. V stanovisku sa konštatuje charakter činnosti a ich možný vplyv na predmet ochrany prírody. Konštatuje viaceré

nejasnosti a nepresnosti ako i absenciu mapových podkladov nevyhnutných pre komplexné zhodnotenie vplyvov. Konštatuje, že do hodnotenia pravdepodobne nebola zahrnutá skládka skrývkového materiálu v eróznej ryhe pri odbočke do lomu. Neboli doložené vplyvy hluku a emisií na prírodné zložky (najmä na faunu a flóru). Rekultivácia je veľmi stručne a všeobecne spomenutá, chýba jej opis, plán rekultivácie je potrebné zahrnúť do zámeru a posúdiť spoločne s ním v správe o hodnotení. Vplyvy na chránené územia prakticky nie sú uvedené a nie sú navrhnuté kompenzačné opatrenia. Vplyvy na faunu sú stručné, výrazne redukované, bez konkretizácie, v časti IV.13. sa uvádza, že výsledky environmentálneho posúdenia si nevyžadujú ďalšie podrobnejšie skúmanie ale v časti IV.5. sa konštatuje, že riešenie úlohy v mimohniezdnej sezóne bolo nedostačujúce. V návrhovej časti stanoviska sa vyjadruje nesúhlas s ukončením procesu posudzovania bez vypracovania správy o hodnotení vplyvov činnosti na životné prostredie. Upozorňujú na možný konflikt dopravy (nákladnej odvážajúcej vyťaženej materiál) s návštevníkmi známej lokality NPR Šomoška. Súčasne sa požaduje do opatrenia 24 doplniť požiadavky S-CHKO Cerová vrchovina na zabezpečenie západnej časti lomu na náučné a vedecké ciele a vyčíslíť spoločenskú hodnotu likvidovaných taxónov a biotopov i drevín rastúcich mimo lesa. Návrh kompenzačných opatrení vo výške tejto spoločenskej hodnoty je potrebné prekonzultovať so S-CHKO Cerová vrchovina. ŠOP SR v odôvodnení požaduje vypracovať správu o hodnotení najmä z dôvodov prekročenia oboch prahových hodnôt (plocha i množstvo) č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Obvodný banský úrad Banská Bystrica, (list č. 929-2073/462/Ba-Go/2007 z 11. 07. 2007): uvádza, že nemá pripomienky k predloženému zámeru, pretože podľa §30 ods. 2 písm. a zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v platnom znení „pri využívaní výhradných ložísk je potrebné vydobýť zásoby výhradných ložísk včítane sprievodných nerastov čo najúplnejšie“. (poznámka: na základe uvedeného stanoviska je zrejmé, že príslušný OBÚ Banská Bystrica nevenoval patričnú pozornosť posudzovanej činnosti v kontexte ostatných ustanovení citovaného banského zákona, ktorými sa mal spracovateľ zámeru zaoberať).

Obec Šiatorská Bukovinka, (list č. 120/2007 zo 07. 08. 2007):

obec Šiatorská Bukovinka informuje, že zámer bol vyložený na úradnej tabuli a verejnosť mohla do tohto zámeru nahliadnúť. Zo strany občanov neboli námietky proti ťažbe andezitu.

Krajský úrad životného prostredia v Banskej Bystrici, Odbor starostlivosti o životné prostredie, (list č. 2007/01101-Pe zo dňa 23. 07 2007):

v stanovisku sa uvádza požiadavka postupovať v procese posudzovania spracovaním správy o hodnotení vplyvov a v rámci nej riešiť podrobnejšie nasledovné okruhy problémov:

- dodržať uvedené opatrenia z kap. IV.10 na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie,
- dodržiavať všetky záväzné predpisy na úseku ochrany vôd a prísne dbať na ochranu podzemných a povrchových vôd pred vniknutím škodlivých látok do týchto vôd,
- z hľadiska odpadového hospodárstva je potrebné pripomenúť, aby aj táto časť ochrany životného prostredia bola riešená v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie v súlade so smerovaním nakladania s odpadmi v odpadovom hospodárstve v SR a v Banskobystrickom kraji,
- rešpektovať ustanovenia zo zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktoré platia v 2. stupni ochrany prírody a v navrhovanom CHVÚ Cerová vrchovina-Porimavie,
- navrhnúť kompenzačné, prípadne revitalizačné opatrenia,
- vykonať monitoring fauny a flóry v DP pred zahájením ťažby za účasti špecialistu na dravce,
- vyčíslíť ujmu za poškodenie taxónov a biotopov na lokalite,

vlastník pozemku je povinný odstraňovať invázne druhy zo svojho pozemku a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu invázných druhov.

Obvodný úrad životného prostredia v Lučenci, (list č. ŽP-2007/01415 z 26. 07. 2007):

sa vyjadruje podľa jednotlivých kompetencií úradu nasledovne:

- z *hľadiska štátnej vodnej správy*: prevádzka má nároky len na spotrebu pitnej vody pre pitné účely. Zásobovanie vody je riešenie prostredníctvom dodávky minerálnych vôd. Pri hodnotenej činnosti dochádza k narábaniu s nebezpečnými látkami, ktoré sú zaradené do zoznamu II – škodlivé látky v prílohe č. 1 vodného zákona. S týmito látkami je preto potrebné narábať v súlade s ustanoveniami §39 vodného zákona. Súčasne požaduje úrad uložiť povinnosť plniť z hľadiska ochrany kvality povrchových a podzemných vôd také opatrenia, aby NL nevnikli do povrchových alebo podzemných vôd. Dopravné prostriedky a stavebné mechanizmy udržiavať vo vyhovujúcom technickom stave. V ďalších stupňoch dokumentácie doriešiť likvidáciu splaškových vôd použitých na hygienické účely.

- z *hľadiska ochrany ovzdušia*: konštatuje, že prevádzka obsahuje líniové a plošné zdroje znečistenia ovzdušia. Pri prevádzke musia byť zohľadnené všeobecné emisné limity a všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov v súlade s prílohou č. 3 vyhlášky MŽP SR č. 706/2002 Z.z. v znení vyhlášky č. 410/2003 Z.z. navrhovateľ používa pri úprave suroviny mobilný drvič so zabudovaným odprašovacím zariadením, ktorý podľa potreby eliminuje prašnosť suroviny skrúpaním. Uvedené zariadenie úrad považuje za postačujúce pre zmiernenie následkov prašnosti. Ostatné emisie najmä z nákladnej dopravy sú malé a činnosť významne nezmení imisné pomery dotknutej obce.

- z *hľadiska odpadového hospodárstva*: predpokladaná ročná materiálová bilancia nebezpečných odpadov bude cca 2,65t/rok. Na základe toho bude treba požiadať orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve o vydanie súhlasu na nakladanie s nebezpečným odpadom v prevádzke v zmysle právnej úpravy nakladania s odpadmi a súčasne minimalizovať nakladanie s nebezpečnými odpadmi. Technicky a organizačne zabezpečiť v súlade s právnou úpravou manipuláciu s nebezpečným odpadom a nebezpečnými látkami, aby sa vylúčil únik škodlivých látok do pôdy a podlažia (napr. záchytná plechová vanička, perlit, vapex, piliny, vedra, lopata...). Zabezpečiť zber zmesového komunálneho odpadu a jeho zneškodňovanie miestne pôsobiacou oprávnenou firmou.

- z *hľadiska štátnej správy ochrany prírody a krajiny*: pripomína, že časti parciel 2002/1, 2002/2, 2003, 2004, a 2005/1 sú súčasťou územia európskeho významu SKUEV0357 Cerová vrchovina – lesné biotopy navrhnuté z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu. Na území sa nachádza biotop európskeho významu Ls3.4 Dubovo-cerové lesy. Záujmové územie sa nachádza v 2.st. ochrany prírody a krajiny a zároveň je toto územie súčasťou navrhovaného CHVÚ Cerová vrchovina a Porimavie. Ďalej sa uvádzajú podmienky výpočtu náhrady ujmy za poškodené biotopy. Okrem toho, ak bude ťažba pokračovať až po hrebeň, tak dôjde k prekročeniu horizontu a tým k otvoreniu dobývacieho priestoru do doliny, čoho dôsledkom sa výrazne negatívne naruší krajinný ráz. Konštatuje, že ťažobná činnosť predstavuje negatívny vplyv na predmet ochrany navrhovaného chráneného vtáčieho územia, predstavuje rušivo pôsobiaci a stresový faktor pre biotopy európskeho významu, pre biotopy národného významu a pre územie európskeho významu ako aj na biotopy chránených resp. ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Pri pokračovaní ťažby sa zasiahne do topických, trofických a edafických vzťahov v jestvujúcich biotopoch, ktoré sa v predmetnom území vytvorili.

Na záver a na základe vyššie uvedeného úrad požaduje:

- vypracovať štúdiu dopadu uskutočňovania ťažby andezitu na existujúcu NPR Šomoška s presným určením hraníc možnej ťažby, kedy ešte súčasný krajinný ráz nebude narušený;
- uskutočniť monitorovanie výskytu chránených a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov v hniezdom období pred začatím akejkoľvek činnosti a následne realizovať pravidelné monitorovanie s cieľom posúdenia vplyvu činnosti na druhy flóry a fauny,
- na celom záujmovom území spresniť na základe realizovaného terénneho monitorovania výskyt biotopov európskeho významu, národného významu a biotopov chránených druhov flóry a fauny,
- v súlade so zistenými skutočnosťami ako aj podľa miery poškodenia resp. zničenia existujúcich biotopov vymedziť veľkosť plochy poškodenia taxónov a biotopov v lokalite a vyčíslť ich škodu za ich poškodenie,
- navrhnúť konkrétne kompenzačné resp. revitalizačné opatrenia,

- osobitne je potrebné prihliadať na dodržiavanie bodov v kap. IV.10 zámeru,
- z dôvodu zachovania ochrany prírody a krajiny požadovať, aby sa plánované rozšírenie dobývacieho priestoru a ťažby v k.ú. Šiatorská Bukovinka nerealizovali až do hrebeňa (podľa vrstevníc), nakoľko pri prekročení horizontu dôjde k otvoreniu dobývacieho priestoru do doliny, čo je výrazne negatívny jav a rušivý element,
- zaviazat' navrhovateľa systematickým sledovaním a meraním možných vplyvov na životné prostredia v zmysle §39 zákona a pravidelným predkladaním týchto zistení na tunajší OÚŽP v Lučenci,

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci, (list č. 993-241/4186 zo 06. 08. 2007):

okrem informácií vyňatých so zámeru konštatuje nasledovnú hodnotu škodlivých faktorov:

- **hluk:** v pracovnom prostredí sa jako zdroj hluku určili technologické zariadenia a to mobilný odrazový drvič s hodnotou hluku 92,5 dB a tirediace zariadenie EXTEC s hodnotou hluku 92,5 dB. Z uvedeného vyplýva, že hluk v pracovnom prostredí bude prekračovať hornú a dolnú akčnú hodnotu hladiny hluku v pracovnom prostredí. Podľa platnej legislatívy zamestnávateľ vykoná opatrenia na odstránenie alebo zníženie expozície hluku čo sa bude požadovať pred uvedením pracovných priestorov pracovísk, na ktorých sú umiestnené horeuvedené zariadenia, do prevádzky (poznámka: tieto zariadenia su v prevádzke od roku 2005 a budú pokračovať v činnosti bez prerušenia). Hluk z clonových odstrelob sa hodnotí jako prvotný a jednorázový jav, ktoré sa bude prejavovať 2x do mesiaca. Pretonie je predpoklad obťažovania alebo poškodenia zdravia obyvateľov dotknutého územia nadmerným hlukom. Hluk z dopravy kameniva sa hodnotí, že vzhľadom na vzdialenosť od obytných zón sa nepredpokladá negatívne akustické pôsobenie na najbližšiu obytnú zónu.

- **žiarenie:** prevádzka lomu nie je zdrojom žiarenia alebo iných fyzikálnych polí.

- **mikroklimatické podmienky – tepelná záťaž:** prevádzka lomu nebude spojená s produkciou tepla, zápachu a iných výstupov.

- **chemické faktory:** na niektorých pracoviskách budú zamestnanci vystavení vplyvu horninového pevného areosolu, ktorý je charakterizovaný podľa NV SR č. 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom při práci - nebezpečný chemický faktor – pevný areosól s prevážne s fibrogenným účinkom s NPFL. Z uvedeného vyplýva, že zamestnávateľ bude musieť pred uvedením pracovných priestorov pracovísk so zvýšenou expozíciou pevného aerosólu do prevádzky, vykonať opatrenia ktoré mu vyplývajú z platnej legislatívy.

Záver sa v stanovisku konštatuje, že v predloženom zámere boli na dobrej úrovni zhodnotené dosahy nepriaznivých faktorov vznikajúcich při činnosti ťažby andezitu na zdravie obyvateľstva dotknutého územia a pracovníkov vykonávajúcich ťažbu. Voči predkladanému zámeru nemajú námietky a ostatné náležitosti budú predmetom ďalších legislatívnych postupov.

Obvodný lesný úrad v Lučenci, (list č. 2007/00127 z 23. 07. 2007):

úrad ako správny orgán lesného hospodárstva po posúdení zámeru nemá výhrady voči realizácii predmetného zámeru tak, ako je navrhnutý. Při zábere lesných pozemkov je potrebné dodržat' ustanovenia §5 až § 11 zák. č. 326 Z.z. o lesoch.

Obvodný pozemkový úrad v Lučenci, (list č. LC/2007/00689 z 23. 07. 2007):

úrad sa vyjadril len k záberu poľnohospodárskej pôdy (PPF) na parcele č. CKN 2005/2/2, druh pozemku TTP o výmere 0,0776 ha. Dotknutá poľnohospodárska pôda nie je poľnohospodársky využívaná, je porastená stromami a samonáletom drevín. Z hľadiska ochrany PPF nemajú námietky k navrhovanému zámeru za podmienky, že pre začatím realizácie ťažby je povinnosťou investora dodržat' zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy stanovené zákonom č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici (list č. 07/01380 z 31.7.2007):

uvádza, že na základe rozsahu ťažby sa zvýši doprava nákladných áut na ceste I/71 na 70 áut a denný prevoz 25 ton kameniva. Úrad potvrdzuje, že navrhovateľ požiadal o povolenie na dopravné pripojenie účelovej komunikácie na cestu I/71. V súčasnosti KÚ pre CDaPK stanovil podmienky pre pripojenie na uvedenú cestu z lomu na základe ktorých je

navrhovateľ povinný požiadať o stavebné povolenie na pripojenie na cestu I/71. Len po nadobudnutí právoplatnosti stavebného povolenia je možné používať predmetné pripojenie. Upozorňujú na pripravovanú stavbu „Cesta I/71 Lučenec-hranica SR/MR“, ktorá bude riešiť modernizáciu cesty I/71 na kategóriu C 9,5/60 pričom môže dôjsť k čiastočnej zmene technického riešenia dopravného pripojenia na cestu I/71. Na záver predkladá úrad nasledovné odporúčania:

- odporúčajú stavbu dobývacieho priestoru Šiatorská Bukovinka hodnotiť z hľadiska vplyvov na životné prostredie,

- dopravné pripojenie dobývacieho priestoru Šiatorská Bukovinka na cestu I/71 je možné používať len po nadobudnutí právoplatnosti stavebného povolenia stavby „Dopravné pripojenie na cestu I/71“, ktoré vydá tunajší úrad.

Obvodný úrad v Lučenci, odbor krízového riadenia (list č. A/2007/01329-2 z 11.7. 2007): vydal k zámeru záväzné stanovisko kde z hľadiska požiadaviek civilnej ochrany nemajú žiadne pripomienky a s realizáciou projektu súhlasia. Súčasne zastávajú názor, že zámer nemá byť posudzovaný podľa zákona.

Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia, (list č.4818/2007/ODDUPSP-001/34107/2007 zo 06. 08. 2007):

stanovisko BBSK sa sústreďuje na poskytnutie obsiahlej informácie, že v zmysle platného územného pánu VÚC Banskobystrického kraja ložisko je sprístupnené zo štátnej cesty I/71. Tá tvorí rozvojovú os druhého stupňa - Novohradská rozvojová os Lučenec – Fiľakovo – MR. Upozorňujú na skutočnosť, že Slovenská správa ciest Bratislava predložila zámer na modernizáciu tohto cestného ťahu. Spracovateľ zámeru mal venovať viac pozornosti tomuto problému. Podľa dopravných prepočtov sa dá počítať s tým, že aj na tejto rozvojovej osi bude stúpať intenzita cestnej dopravy. Bude potrebné zdokladovať bezproblémové pripojenie účelovej komunikácie na štátnu cestu a to aj vo výhlade na nové trasovanie štátnej cesty. Poukazujú aj na mimoriadny význam NKP hrad Šomoška a požadujú doložiť, že spôsob dobývania nerastu nebude mať negatívny vplyv na túto pamiatku a to aj z hľadiska rozvoja cestovného ruchu a turistiky.

Ministerstvo životného prostredia SR, odbor geologického práva a zmluvných vzťahov (list č. 27701/2007 z 18. 07. 2007):

informuje, že ide o ťažbu stavebného kameňa, andezitu, na ktorom bol určený dobývací priestor Šiatorská Bukovinka. Na ložisku boli v roku 1997 schválené vypočítané zásoby 35 099 tis.m³ (cca 91 mil.t.) stavebného kameňa. Geologická charakteristika ložiska je spracovaná dostatočne a z tohto hľadiska je pokladaný zámer za vyčerpávajúci.

5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

MŽP SR určilo listom č. 5911/07-3.4/gn zo 06. 11. 2007 podľa § 36 ods. 2) zákona za spracovateľa odborného posudku RNDr. Petra Straku, PhD., Fialkové údolie 43, 811 01 Bratislava, zapísaného v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 398/2006-OPV.

Odborný posudok obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, vrátane návrhu záverečného stanoviska. Spracovateľ odborného posudku vypracoval odborný posudok na základe zámeru vrátane jeho doplnkov (Doplnok k zámeru zo septembra 2007), stanovisk k zámeru, zápisu z verejného prerokovania, podkladových materiálov a doplňujúcich informácií poskytnutých navrhovateľom alebo spracovateľom dokumentácie, ako aj na základe vlastných zistení, osobnej návštevy dotknutého územia a konzultácie so S-CHKO Cerová vrchovina. Posudzovateľ v priebehu posudzovania ako aj rokovania v mieste zámeru v decembri 2007 upozornil na niektoré nedostatky s rôznym stupňom závažnosti ako aj možné riešenia a opatrenia, ktoré sa neuviedli v zámere. V odbornom posudku však uviedol, že spracovaná dokumentácia, napriek niektorým menším nepresnostiam, umožnila dostatočné posúdenie navrhovanej činnosti.

Odporúčania, závery a podmienky z Odborného posudku boli využité ako podklad pri spracovaní kapitoly VI.3. záverečného stanoviska - Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Posudzovaný zámer ťažby stavebného kameňa a nevýhradného nerastu – andezitu na výhradnom ložisku v DP Šiatorská Bukovinka je zásahom do prírodného prostredia, krajiny a do životného prostredia ľudí. Na druhej strane je to činnosť, ktorá poskytuje zamestnanosť, nevyhnutné zdroje a surovinu pre početné hospodárske činnosti, osobitne pre stavebníctvo, najmä ako materiál pod koľajové a iné dopravné stavby, výsypy a násypy a mnohé ďalšie činnosti. Kameňolom v DP Šiatorská Bukovinka je štruktúrou vytvorenou v predchádzajúcich obdobiach, keď lom andezitového kameniva predstavoval jeden z početných lokálnych a regionálnych zdrojov stavebného kameňa. Ťažba v lome sa obnovila po prevode vlastníctva ťažobného práva a nájdenia nových trhov a odberateľov produktov až v roku 2005 pričom v súčasnosti dominantným odberateľom (až 90% produkcie) sú subjekty v Maďarskej republike. Vplyvy ťažby a dôsledky sa prejavujú len v priamom okolí kameňolomu a to najmä na prírodnom prostredí Cerovej vrchoviny v tesnom kontakte s priestorom aktívnych činností (vlastná ťažba, úpravňa, transport a pod.).

Hodnotenie vplyvov navrhovaného zámeru vychádza z už prebiehajúcej ťažby v pôvodnom lome a posudzovanie sa sústreďuje najmä na vplyv na prírodné a krajinné prostredie v rozsahu plánovaného plošného rozšírenia ťažby. Ložisko Šiatorská Bukovinka v jeho západnej časti bolo pôvodne otvorené a ťažené povrchovým stenovým lomom a nový navrhovaný ťažobný priestor sa predpokladá v rámci jestvujúceho DP na sever od súčasného činného lomu rozšírením ťažobného areálu na plochu 10,59 ha (vrátane priestoru pre depóniu skrývky). V zámere sa však často uvádzajú rozdielne údaje o celkovej ploche záberu pôdneho fondu (raz je uvedená plocha 62 864 m², na inom mieste 6,4 ha alebo len 1,8 ha, v úvodných informáciách je to plocha 10,59 ha). V súčasnosti sa kameňolom prevádzkuje len na parcele 2005/2/1 (celá plocha otvoreného lomu je 6,4 ha, v súčasnosti sa ťaží len jeho časť). Pre ďalšie obdobie sa navrhuje rozšírenie ťažby na susediacich parcelách č. 2005/2/2, 2005/7, 2005/4, 2004/1 a 2002/6 s rozšírením záberu o viac ako 6 ha.

Parcela 2004 ako celok je súčasne plochou, na ktorej bola vyčlenená časť plochy budúceho územia európskeho významu SKUEV0357 Cerová vrchovina – lesné biotopy (Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 uverejnený vo Vestníku MŽP SR, čiastka 3/XII z roku 2004, str. 9; uznesenie vlády SR č. 239/2004 z 17.3.2004). Jedná sa o samotnú kótu Šiator a jeho hrebeňové časti, kde sa vyskytujú zachovalé lesné spoločenstvá biotopov teplomilných submediteránnych dubových lesov (prioritný biotop európskeho významu 91HO*, Ls3.1 pre N2000), a biotop dubovo cerových lesov, tvoriaci hlavné lesné spoločenstvá celej oblasti (biotop európskeho významu 91MO, Ls3.4 pre N2000) spolu s najviac rozšíreným biotopom dubovo-hrabových lesov karpatských (biotop národného významu Ls2.1). Správa CHKO Cerová vrchovina pri vyčleňovaní týchto biotopov ich vyčlenila aj v rámci jestvujúceho DP najmä preto, lebo v tom čase (rok 2002 až 2004) bola ťažba v kameňolome pozastavená a neboli jasné jeho perspektívy. Na druhej strane v záujme záchrany týchto mimoriadne cenných biotopov aj v rámci ich celoeurópskeho významu, pracovníci podieľajúci sa na vyčleňovaní biotopov a budúcich území sústavy NATURA 2000, nemohli obísť fakt, že tieto biotopy sa nachádzajú vo vnútri DP. Nebol dôvod ich fragmentovať plochou DP nakoľko išlo o súvislé a celistvé lesné celky vo veľmi dobrom stave. Kritériá na hodnotenie biotopov z hľadiska plnenia programu NATURA 2000 a smernice o biotopoch (Smernica Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín) boli novou skutočnosťou, ktorá sa nebrala do úvahy v čase určovania DP v roku 1969, na druhej strane pri vstupe do EÚ sa nemohla táto realita ignorovať. Význam týchto biotopov zvyšuje aj fakt, že sa jedná o tzv. panónsku biogeografickú provinciu, kde lesné ekosystémy majú osobitné postavenie a hodnotu.

V dokumentácii zámeru sa rozporne uvádza, že na uvedenej parcele 2004/1 nebudú objekty ochrany prírody rozšírením ťažby zasiahnuté. V uvedenom priestore zásah postihne iba umelo vytvorené lesné spoločenstvo borovice lesnej a súvisiace náletové spoločenstvá. Na strane 44 a 45 zámeru sa však uvádza, že záujmové územie je súčasťou navrhovaného územia európskeho významu SKUEV0357 Cerová vrchovina – lesné biotopy. Z takéhoto údaju vzniká dojem, že sa v posudzovanej etape uvažuje aj so zásahom do biotopov európskeho významu vo vnútri platného DP. Ak by to bola pravda, takýto zásah by si vyžadoval dôslednejšie hodnotenia kým by sa pristúpilo k povoleniu ťažby vrátane náhrady plôch za likvidované biotopy európskeho významu, vyplatenie spoločenskej hodnoty zlikvidovaných biotopov a v prípade prioritných biotopov aj súhlasné stanovisko Európskej komisie.

V časti Syntéza pozitívnych a negatívnych faktorov je uvedená informácia, že súčasný lesný biotop je stabilizovaný a každý zásah, narušajúci ucelenosť a vzťahovú vyrovnanosť vyvoláva reakcie vedúce k zastaveniu deštrukcie revitalizáciou. Z nej nevyplýva o aké biotopy sa jedná a nie sú jasné pre navrhovateľa opatrenia na rekultiváciu lomu. Ďalej sa uvádza, že následná revitalizácia samovýjom povedie k vytvoreniu nových ekotónov medzi lesom a otvorenou krajinou, lesom a prístupovou cestou a medzi lesom a skalným biotopom. Po ukončení ťažby je však navrhovateľ povinný zabezpečiť prinavrátenie LPF do funkcií lesa nie samovýjom ale cieľenou lesohospodárskou revitalizáciou a obnovou funkcií lesa, čo súčasne vyžaduje aj banská legislatíva. Skúsenosti ukazujú, že ponechanie vyťaženého priestoru na samovývoj prináša veľké riziká v podobe zmeny využitia lomu napr. na skládku, na genofondovú plochu invázijských druhov rastlín a ruderálnych burín, negatívny vizuálny impakt v krajine ako i mnohých ďalších pokračujúcich negatívnych vplyvov s veľkým tlakom na okolie.

V dokumentácii zámeru boli ďalej posúdené aj očakávané vplyvy na ostatné zložky životného prostredia, osobitne na tie, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdravie obyvateľstva v dotknutých sídlach alebo priamo pracujúcich v areáli prevádzky lomu.

Vplyvy na chránené územia

Posudzované územie a zámer rozšírenia ťažby vrátane celého DP Šiatorská Bukovinka sa nachádza vo vnútri CHKO Cerová vrchovina a v navrhovanom Chránenom vtáčom území SKCHVÚ003 Cerová vrchovina – Porimavie. Z hľadiska vplyvov na chránenú krajinnú oblasť v zmysle § 13 a 18 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov uvedené činnosti nie sú v rozpore s predmetom ochrany uvedené cit. zákone ako i vo vyhlasovacom predpise CHKO Cerová vrchovina (vyhláška MŽP SR č. 433/2001 Z.z.). V posudzovanom území platí 2. stupeň ochrany, kde je za dodržania stanovených podmienok povolené vykonávanie technických geologických prác, banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

V zámere sa uvádza, že na uvedenej parcele 2004/1 nebudú biotopy národného alebo európskeho významu rozšírením ťažby priamo zasiahnuté. V uvedenom priestore zásah postihne iba umelo vytvorené lesné spoločenstvo borovice lesnej a súvisiace náletové spoločenstvá. V zámere sa však uvádza, že záujmové územie je súčasťou navrhovaného územia európskeho významu SKUEV0357 Cerová vrchovina – lesné biotopy. Z takéhoto údaju vzniká dojem, že sa v posudzovanej etape uvažuje aj so zásahom do navrhovaného územia európskeho významu NATURA 2000 a biotopov európskeho významu vo vnútri platného DP. Lesné spoločenstvá biotopov teplomilných submediteránnych dubových lesov (prioritný biotop európskeho významu 91HO*, Ls3.1 pre N2000), ktoré sa vyskytujú najmä na južných výslných svahoch masívu a biotop dubovo cerových lesov, tvoriaci hlavné lesné spoločenstvá celej oblasti (biotop európskeho významu 91MO, Ls3.4 pre N2000) spolu s najviac rozšíreným biotopom dubovo-hrabových lesov karpatských (biotop národného významu Ls2.1) boli vyčlenené mimo rozsah rozšírenia navrhovanej ťažby.

V zámere sa o súčasnom stave fauny a flóry konštatuje, že ťažbou dotknuté územie nie je významné z hľadiska výskytu chránených druhov rastlín a živočíchov. V širšom okolí bolo identifikovaných 8 chránených druhov rastlín a 24 chránených druhov živočíchov, okrem vtákov. Na druhej strane priamo v lome (najmä v jeho nevyužívaných častiach) nachádzajú svoje stanovišťa niektoré druhy vtákov, netopierov a plazov (sú uvedené v dokumentácii ale bez popisu, či dochádza k ich ohrozovaniu ťažbou). V ďalšej časti dokumentácie sa nešpecifikujú druhy fauny a flóry, ktoré budú priamo ohrozené alebo zničené (uhynuté) realizáciou zámeru a rozšírenou ťažbou. Je nesporné, že pri odlesňovaní a odstraňovaní pôdnej skrývky dôjde k usmrteniu bližšie neurčeného množstva živých jedincov organizmov, najmä malých zemných cicavcov, obojživelníkov, hmyzu a mikroorganizmov. U časti z nich sa dá predísť ich úhynu vhodnou technológiou a načasovaním týchto činností v mimosezónnom období a súčasne voľbou takého postupu, aby pri týchto činnostiach mali živočíchy možnosť prirodzeného úniku. Pri odlesňovaní by bolo vhodné lesnú plochu prezrieť z dôvodu identifikácie trvalého hniezdneho osídlenia a hniezda a iné výskytu živočíchov preniesť na iné miesto mimo dosah zámeru. Týka sa to aj mikromokrín a lesných mokradí, skalných a dutinových osídlení, veľkých padlých hnijúcich stromov a pod. Na ploche záberu neboli identifikované chránené druhy živočíchov a rastlín, ktoré by vyžadovali osobitný záchranný režim. Problematika ochrany druhov vtákov je uvedená v časti V. v hodnotení vplyvov na navrhované chránené vtáčie územie.

Vplyvy na krajinu

V súčasnosti je do veľkej miery zachovalá morfológická kulisa postranných hrebeňov zakrývajúca otvorenú jazvu lomu. Navrhovanou ťažbou sa odstráni časť úbočia a dôjde aj k zmene štruktúrneho prvku zalesneného masívu. Kameňolom bude viac viditeľný a tak aj vnímaný. Čím viac bude zachovaná kulisa pôvodných porastov tým viac sa eliminuje negatívny vizuálny impakt. Z tohto dôvodu Obvodný lesný úrad vo svojom rozhodnutí z marca 2007 č. 2007/00043 žiada ponechať hranu hrebeňa ako ochrannú kulisu pásma lesa voči hrane nového ťažobného priestoru. V zásade však postup v ťažbe sleduje negatívnu (depresívnu) morfológiu horského masívu a neprekračuje jeho vrcholové partie. Aj napriek negatívne mu vplyvu na pôvodnú krajinu ako každá iná ťažba nerastných surovín, v prípade tejto ťažby tento vplyv neprekračuje mieru akceptovateľnosti. Obyvatelia blízkej obce neprejavili výraznejší negatívny postoj k zmenám krajiny a scenérie a tento faktor sa neobjavil ani v doručených stanoviskách.

Vplyvy na pôdu

Časť pôdneho fondu o ploche 1,72 ha v kontakte s činnou časťou lomu bola už dočasne vyňatá z LPF vyššie cit. rozhodnutím Obvodného lesného úradu v Lučenci v marci 2007. Na tejto ploche bola už odstránená skrývka pôdneho druhu plytkých modálnych kambizemí o mocnosti do 20 cm s vysokým podielom kameninových úlomkov, piesku a zvetraliny. V ďalšom konaní a prípravných prác postupu ťažby sa bude žiadať o vyňatie plochy 6,4 ha z LPF, charakter pôd je ten istý. Pôda bonitnej hodnoty 9 bude ako technologická hmota skrývky použitá pri úpravách pracovnej plošiny a jednak uložená na ploche cca 3 ha pre tento účel vyňatej plochy v eróznej ryhe pri ceste do lomu v rámci DP. Mimo plochu lomu nebude mať navrhovaná činnosť negatívny vplyv na pôdu. Skrývková pôda nie je vhodná na ďalšie využitie mimo areál lomu (napr. na rekultiváciu PPF). Časť z nej bude preto len možné využiť pri následnej alebo postupnej rekultivácii už nevyužívanej časti lomu a časťou sa bude zaväzovať erózna ryha.

Vplyvy na ovzdušie

Navrhovaná (ale je prebiehajúca) činnosť bude zdrojom tuhých znečisťujúcich látok – emisií TLZ prachu PM₁₀ vznikajúce najmä pri drvení a transporte suroviny a čiastočne aj pri jej rozpojovaní. Intenzita vplyvu sa odvíja od množstva ťažby suroviny. Pre výhodnú lokalizáciu lomu sa však nepredpokladá prenos polietavých častíc prachu do väčších vzdialeností, resp. mimo vlastný areál lomu. Zámer nepredpokladá znižovanie prašnosti polievaním suroviny alebo ciest v čase sucha a možného zvýšeného podielu úniku prašných substancií. Dopad mimo areál sa nepredpokladá s výnimkou mimoriadnych veterných dní,

ale aj tu sa prejaví bariérny eliminačný efekt lesnej clony a vzdialenosť od obytných zón.

Vplyv plynných emisií najmä z dopravných prostriedkov je len lokálneho charakteru. Imisné prírastky plynných škodlivín zo súvisiacej nákladnej automobilovej dopravy je možné považovať za zanedbateľné.

Vplyv hluku

Negatívny vplyv akustického rušivého pôsobenia na obyvateľstvo pri rozpojovaní horniny sa nepredpokladá, krátkodobá hluková odozva najmä z clonových odstrelov bude však vnímaná na veľkú vzdialenosť. Tento vplyv by mal byť eliminovaný vzdialenosťou, konfiguráciou terénu a lesným porastom fungujúcim ako akustická bariéra. Iné zdroje hluku sa neočakávajú. Miera hluku je istým rizikom iba v priamom pracovnom kontakte. Neboli doložené negatívne vplyvy hluku na živočíšstvo alebo na vtákov v okolí ťažobného areálu.

Vplyv na vodstvo

Posudzovaným územím nepreteká žiaden povrchový tok. Klimatické vody sú odvádzané recipientom do vsakovacích priestorov, kde voda prirodzene dreňuje do podlažia. Zvýšený podiel klimatickej vody bude odvádzaný povrchovou melioráciou do bližšie neurčených priestorov bez doloženia možných negatívnych vplyvov na podzemné vody. Na prevenciu nožnej kontaminácie vôd ropnými produktmi sú navrhnuté patričné technické a organizačné opatrenia na elimináciu rizika vzniku v zmysle platných noriem a požiadaviek a schvaľovacích a kontrolných orgánov.

Vplyvy na obyvateľstvo

Najbližšia obytná zóna sa nachádza cca 1500m od lomu. Okrajom obce Šiatorská Bukovinka prechádza hlavný cestný ťah I/71 z Fiľakova do MLR. Zvýšeným podielom ťažby dôjde zákonite aj k zvýšenému pohybu dopravných prostriedkov – nákladných aut odvážajúcich vyťaženú surovinu. Odhad nárastu dopravy z posudzovaného zámeru je na cca 70 – 90 aut denne. Neboli však vznesené námietky ani zo strany príslušných cestných orgánov a orgánov hygieny a verejného zdravotníctva a ani dotknutých obyvateľov blízkych obcí. Po okolí sa nachádza viacero ďalších činných lomov a materiálových jám, ktoré prispievajú k hustote dopravy nákladných aut.

Iné vplyvy

Hodnotenie ostatných vplyvov z ťažby na životné prostredie vo vlastnom dobývacom priestore je dostačujúce. Neboli doložené vplyvy kultúrne, historické alebo archeologické pamiatky alebo historické štruktúry krajiny. Z hľadiska odpadového hospodárstva sa problémy so vznikajúcim odpadom charakteru TKO riešia štandardným spôsobom a nie sú identifikované možné problémy s akumuláciou alebo likvidáciou odpadov, činnosťou v lome nevzniká hromadenie odpadu. Bolo by vhodné ťažobný rez oplotiť, aby sa zabránilo prieniku zveri nad lom a možnosti pádu zo steny a tým ich zranenie a úhynu.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov

Spracovateľ zámeru vychádzal z hodnotenia vplyvov prebiehajúcej ťažby v činnej časti kameňolomu na ložisku Šiatorská Bukovinka. Vychádza sa z relevantných informácií existujúcej výroby a technologickom procese ako i poznaných a neskreslených údajov o jestvujúcich, najmä negatívnych, vplyvov na životné prostredie. Neboli preukázané žiadne iné nové skutočnosti, ktoré by menili jestvujúci stav a najmä intenzifikovali negatívne vplyvy ťažby na životné prostredie o okolie lomu.

Hlavnými všeobecne identifikovanými negatívnymi vplyvmi na životné prostredie (okrem uvedeného vyššie) a obyvateľstvo sú:

- zvýšená environmentálna záťaž najmä z dopravy nákladných aut,
- možné znečistenie ovzdušia prachovými časticami a ich rozptyl pri špecifických veterných a klimatických pomeroch.

Po ukončení ťažby v dlhodobom horizonte sa pristúpi k rekultivácii a revitalizácii vyťaženého priestoru s cieľom obnovy ekologických a ekosystémových funkcií a ich

prinavrátanie do prírodného prostredia s novými prvkami ako je napr. funkcia biotopu skalnej steny, skalnej sutiny a pod.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Vláda SR dňa 09. 07. 2003 schválila uznesením č. 636/2003 návrh Národného zoznamu navrhovaných vtáčích území a vrátane neho aj návrh SKCHVÚ003 Cerová vrchovina a Rimavská kotlina na ploche 31 183 ha. Toto územie patrí medzi najvýznamnejšie výskyty kritériových druhov vtákov a to najmä škovránka stromového, výrika lesného a včelárika zlatého. Okrem týchto druhov sa tu nachádza vyše 20 ďalších druhov vtákov vyskytujúcich sa na území CHVÚ ktoré sa stali predmetom ochrany a monitorovania stavu populácie z hľadiska ich celoeurópskej významnosti. Návrh CHVÚ Cerová vrchovina – Porimavie pokrýva celú Cerovú vrchovinu a príľahlé podolia, nížiny a kotliny v okolí Rimavskej Soboty a Tornale (dolný tok rieky Slaná). Návrh pokrýva aj celý DP Šiatoroká Bukovinka. V oblasti súčasného činného kameňolomu ako i v posudzovanom území predpokladaného rozšírenia ťažby neboli identifikované žiadne výskyty kritériových druhov a nebol doložený negatívny vplyv prebiehajúcej činnosti na stav a vývoj stavu populácie uvedených druhov tvoriacich predmet ochrany CHVÚ. Z uvedeného sa predpokladá, že ani navrhované rozšírenie ťažby nebude negatívne vplyvať na predmet ochrany navrhovaného CHVÚ pričom je len malá pravdepodobnosť, že nejakým spôsobom ovplyvní populačnú dynamiku konkrétnych druhov vtákov a vývoj podmienok ich životného priestoru. Na druhej strane nebol dostatočne preukázaný výskyt uvedených druhov v dotknutom území z dôvodu nevhodne načasovaného monitorovania vtáctva pre potreby zámeru.

Parcela 2004 ako celok je súčasne plochou, na ktorej bola vyčlenená časť budúceho územia európskeho významu SKUEV0357 Cerová vrchovina – lesné biotopy (Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. 07. 2004 uverejnený vo Vestníku MŽP SR, čiastka 3/XII z roku 2004, str. 9; uznesenie vlády SR č. 239/2004 zo 17. 03. 2004). Jedná sa o samotnú kótu Šiator a jeho hrebeňové časti, kde sa vyskytujú zachovalé lesné spoločenstvá biotopov teplomilných submediteránnych dubových lesov (prioritný biotop európskeho významu 91HO*, Ls3.1 pre N2000), ktoré sa vyskytujú najmä na južných výšlných svahoch masívu a biotop dubovo cerových lesov, tvoriaci hlavné lesné spoločenstvá celej oblasti (biotop európskeho významu 91MO, Ls3.4 pre N2000) spolu s najviac rozšíreným biotopom dubovo-hrabových lesov karpatských (biotop národného významu Ls2.1). Návrh vyčlenenia území európskeho významu v rámci DP Šiatorská Bukovinka bol prerokovaný s dotknutými vlastníckmi a so zástupcami OBÚBB, zástupcovia nevzniesli také pripomienky a podmienky, ktoré by zadali dôvod tieto územia nezaradiť do európskej sústavy osobitne chránených území v sústave NATURA 2000. Navrhovaná činnosť predkladaného zámeru nebude nijak zasahovať do navrhovaného územia európskeho významu, ďalšie nevyhnutné kroky sú uvedené v časti VI.3 v podmienkach pre ďalšiu činnosť navrhovateľa.

VI. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplní niektorých zákonov sa

o d p o r ú č a

realizácia navrhovanej činnosti „Ložisko Šiatorská Bukovinka – Ťažba andezitu“ za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI/3 záverečného stanoviska. Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a vznesené požiadavky je potrebné vyriešiť v ďalšom procese

posudzovania podľa zákona pred povolením navrhovanej činnosti. Podmienky vlastnej ťažby a opatrenia vyplývajúce z banských predpisov budú vyjadrené v povolení banskej činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaný variant

Navrhovaná činnosť „Ložisko Šiatorská Bukovinka – Ťažba andezitu“ bude realizovaná podľa variantu uvedenom v zámere, na katastrálnom území Šiatorská Bukovinka na parcele C KN č. 2005/7, 2005/2/2 a 2002/6 a skládka materiálov z ťažby na parcele č. 2005/4 s predpokladaným ročným objemom 350 000 t. Z hľadiska variantnej lokalizácie ťažby nie je možný iný variant, ako pokračovať vo vyčlenenom DP, ako to bude uvedené banskou dokumentáciou a schválené štátnou banskou správou..

3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie navrhovanej činnosti

Na základe celkových výsledkov procesu posudzovania pripomienok a stanovísk príslušných, dotknutých a povoľujúcich orgánov, dotknutých obcí, orgánov štátnej správy, verejného prerokovania správy, odborného posudku a na základe správy o hodnotení pre navrhovanú činnosť „Ložisko Šiatorská Bukovinka – Ťažba andezitu“ sa odporúčajú pre etapu prípravy, realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti nasledujúce podmienky:

1. zabezpečiť a realizovať opatrenia navrhované v dokumentácii zámeru v súčinnosti s obcou Šiatorská Bukovinka a S-CHKO Cerová vrchovina;
2. do doby vydania povolenia na výkon banskej činnosti a ťažby na parcele DP Šiatorská Bukovinka č. 2004/1 nadväzujúcej na prebiehajúcu ťažbu, úpravou geometrického plánu katastra vytýčiť budúcou ťažbou dotknutú časť parcely a zhodnotiť charakter a stav biotopov, ktoré budú predpokladanou ťažbou odstránené;
3. na uvedenej parcele zhodnotiť aj ostatné biologické faktory (najmä faunu s osobitným dôrazom na vtáky, flóru a charakter lesného ekosystému);
4. spracovať výskyt, charakter a stav biotopov národného a európskeho významu v priestore celého DP Šiatorská Bukovinka a vyžiadať od S-CHKO Cerová vrchovina spracovanie hodnotenia ich priaznivého stavu, osobitne v lokalitách navrhovaných do sústavy NATURA 2000;
5. umožniť odborným zložkám ŠOP SR dlhodobé pozorovania vplyvov ťažby na kritériové druhy a ostatné druhy vtákov, pre ktoré sa návrh CHVÚ Cerová vrchovina-Porimavie spracoval tak, aby pri ďalšom postupe ťažby boli tieto pozorovania zhodnotené;
6. spracovať projekt biokrajinarskej rekultivácie už neťažených častí lomu a pozemkov využívaných na depónie skrývkových hmôt na dosiahnutie stavu blízkeho ekologickým podmienkam bezprostredného okolia lesných ekosystémov;
7. doplnkové údaje ochrany prírody v spolupráci s navrhovateľom zaviesť do príslušnej banskej dokumentácie, banských máp a profilov, ktoré budú tvoriť súčasť návrhu POPD pre povolenie banskej činnosti podľa osobitných predpisov na parcele 2004/1;
8. pri odlesňovaní a následnom odstraňovaní skrývky postupovať citlivo s ohľadom na meniace sa podmienky prežitia organizmov a ponechať šancu ich úniku alebo fyzickému premiestneniu.
9. spoločne so ŠOP SR a Slovenskou ornitologickou spoločnosťou zhodnotiť možnosť podpory hniezdneho osídlenia lomových stien, v ktorých sa už nepredpokladá ďalšia ťažba v dlhodobých zámeroch vybranými druhmi vtákov, prípadne osadenia hniezdných podloží na vhodných miestach v rámci DP;
10. zohľadniť požiadavku Banskobystrického samosprávneho kraja a Krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici na riešení výjazdu vozidiel a

napojenie príjazdovej komunikácie na budúce riešenie komunikačného ťahu Lučenec - MR (I/71);

11. navrhovateľ musí zabrániť využívaniu nevyužívaných častí lomu na ložisku na nekontrolované alebo ilegálne ukladanie odpadov alebo iných nevhodných materiálov alebo ako trvalej alebo dočasnej skládky;
12. zabezpečiť ochranu skrývkovej lesnej pôdy počas doby uloženia pred oderodovaním, premiestňovaním na iné účely a jej znehodnotením, znečistením alebo kontamináciou a jej využite na revitalizačné opatrenia;
13. podľa potreby realizovať merania hluku vo vonkajšom prostredí podľa NV SR č. 339/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií a pravidelne monitorovať hlukovú hladinu v súvislosti s postupujúcou ťažbou a v prípade potreby prijať technologické opatrenia na zníženie hladín hluku;
14. podľa potreby realizovať aj monitoring hluku, vibrácií a prašnosti v pracovnom prostredí ťažobného poľa;
15. v obdobiach sucha a zvýšenej prašnosti polievať cesty a zdroje prachu vodou alebo udržiavať podľa možností v bezprašnom stave;
16. navrhovateľ zabezpečí zverejňovanie informácií o znečisťovaní životného prostredia podľa § 33a zákona č. 17/1992 Zb. v znení zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zhodnotenia písomných stanovísk

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 37 zákona na základe správy o hodnotení vplyvov „Ložisko Šiatorská Bukovinka – Ťažba andezitu“, posúdenia zámeru a jeho príloh, stanovísk účastníkov procesu posudzovania, záznamu z verejného prerokovania, písomných požiadaviek občanov, doplňujúcich odborných štúdií a posúdení a odborného posudku, vrátane možných rizík z nevhodných pracovných postupov alebo havárií a predpokladaná účinnosť navrhovaných opatrení s osobitným dôrazom na prírodu a krajinu v kontakte s priestorom ťažby. Predpokladom realizácie je preto dodržanie odporúčaných podmienok a ich prenesenie do podmienok príslušných povolení podľa správneho poriadku.

V rámci procesu posudzovania neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by po realizovaní opatrení navrhovaných v zámere a v záverečnom stanovisku, závažným spôsobom ohrozovali životné prostredie alebo zdravie obyvateľov dotknutej obce Šiatorská Bukovinka. Voči realizácii navrhovanej činnosti neboli vznesené zásadné zamietavé námietky zo strany dotknutých a rezortných orgánov štátnej správy, vrátane povoľujúceho orgánu a dotknutej obce, ktoré by boli dôvodom na zamietavé stanovisko. Celkovo bolo na MŽP SR, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie doručených 15 písomných stanovísk dotknutých subjektov, záznam z verejného prerokovania, a odborný posudok. Zo stanovísk dotknutých stránok štátnej a verejnej správy sa prezentuje všeobecný súhlas s navrhovanou ťažbou pričom však ale dochádza k zamieňaniu si pojmov o rozširovaní ťažby na ložisku a rozširovanie dobývacieho priestoru. Väčšina úradov štátnej správy nepožaduje pokračovať v hodnotení a preukázané hodnotenie považuje za dostatočné. Stanoviská neobsahovali nesúhlas k navrhovanej činnosti alebo zásadné pripomienky k navrhovanej činnosti. Ďalej boli formulované konkrétne opatrenia a podmienky podľa jednotlivých kompetencií orgánov štátnej správy a osobitne podmienky a opatrenia zo strany orgánov štátnej správy ochrany prírody a krajiny. Z verejného prerokovania dotknutej obce nevyplývali žiadne opatrenia ani obavy miestneho obyvateľstva o vplyvoch na stav životného prostredia.

Na druhej strane o rozšírenie údajov požiadali orgány životného prostredia a najmä odbory ochrany prírody a krajiny. Uvedené požiadavky boli zosumarizované v stanovisku

odboru ochrany prírody a krajiny MŽP SR z ktorý časť bola doplnená v Doplnku k zámeru doručeného na MŽP SR 3.10.2007. Požiadavku na vykonanie hodnotenia priaznivého stavu biotopov pred realizáciou zámeru a vykonanie mapovanie biotopov a biotopov druhov, ktoré by mohli byť ťažbou poškodené treba vnímať aj ako prevenciu a táto bude realizovaná v predpríprave pokračovania ťažby v nasledujúcej etape po roku 2015 na parcele 2004/1, na ktorej boli identifikované biotopy národného a európskeho významu.

Žiadne zo stanovísk dotknutých orgánov nepoukázalo na tak závažné skutočnosti, pre ktoré by sa činnosť z hľadiska vplyvov na životné prostredie nemohla realizovať a splnením osobitných kompetenčných podmienok vyjadrených v ďalších stupňoch povoľovacieho konania je posudzovaný zámer bez zásadných námietok realizovateľný.

Ďalšie opatrenia na ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľstva a opodstatnené pripomienky, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania, najmä opatrenia navrhnuté v správe o hodnotení, doplňujúcich štúdiách, v písomných stanoviskách a v odbornom posudku, sú zohľadnené v kapitole VI/3 záverečného stanoviska a podmieňujú jeho realizáciu.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Pre sledovanie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti „Ložisko Šiatorská Bukovinka – Ťažba andezitu“ na jednotlivé zložky životného prostredia je potrebné pokračovať v rámci platných právnych noriem v monitorovaní dotknutých zložiek životného prostredia. Je nevyhnutné dodržiavať podmienky povolenia ťažby vydanom príslušným orgánom štátnej banskej správy a všetky normatívne technologické postupy a pracovnú a technologickú disciplínu.

Z hľadiska záujmov štátnej ochrany prírody a krajiny je nevyhnutné v poprojektovej analýze postupovať koordinovane najmä na parcele DP Šiatorská Bukovinka č. 2004/1 nadväzujúcej na prebiehajúcu ťažbu. Navrhovateľ úpravou geometrického plánu katastra vytýči budúcou ťažbou dotknutú časť parcely a požiada o zhodnotenie charakteru a stavu biotopov, ktoré budú predpokladanou ťažbou odstránené. Súčasne sa zhodnotia aj ostatné biologické faktory, ktoré budú predmetom monitoringu bioty dotknutého územia. Navrhovateľ si vyžiada spracovať výskyt, charakter a stav biotopov národného a európskeho významu v priestore celého DP Šiatorská Bukovinka a hodnotenie ich priaznivého stavu, osobitne v lokalitách navrhovaných do sústavy NATURA 2000. Navrhovateľ zabezpečí prístup do lomu z dôvodu dlhodobého pozorovania vplyvov ťažby na kritériové druhy a ostatné druhy vtákov, pre ktoré sa návrh CHVÚ Cerová vrchovina-Porimavie spracoval tak, aby pri ďalšom postupe ťažby boli tieto pozorovania zhodnotené.

Po ukončení celej etapy ťažby, ktorá je predmetom toho záverečného stanoviska, sa budú analyzovať dodržané podmienky a ich vplyv na aktuálny stav životného prostredia a zdravie obyvateľov.

Na základe vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa §39 ods. 3 zákona navrhovateľ v prípade, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti sú horšie než sa uvádzajú v dokumentácii, povinný zabezpečiť účinné opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu a stavu s údajmi uvedenými v posudzovanej dokumentácii a v súlade s podmienkami uvedenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR
odbor hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP
RNDr. Gabriel Nižňanský

v spolupráci s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva
so sídlom v Lučenci
MUDr. Jarmila Lehotayová, MPH
regionálny hygienik

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ing. Oleg Havasi
riaditeľ odboru
hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP
Ministerstvo životného prostredia SR

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR
nám. Ľudovika Štúra 1
812 35 BRATISLAVA
- 14 -

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava 18. 02. 2008

